

Svar på interpellation från Linda Wagenius (V) om lektionstid för modersmål finska

Finns beslutet att minska modersmålsundervisningen i finska från 60 min i veckan till 40 min i veckan dokumenterat? Vad är i så fall grunden till beslutet? Kommer det göras någon utvärdering?

Region Gotland har under en längre period kunnat erbjuda mer undervisningstid i finska än vad som följer av regionens bestämmelse om 40 minuter per vecka.

Elever i årskurs 1–3 har till och med vårterminen 2025 erbjudits undervisning i finska med 40 minuter per vecka, elever i årskurs 4–6 med 50 minuter per vecka och elever i årskurs 7–9 samt gymnasiet med 70 minuter per vecka. Utökningen har skett utifrån elevernas utveckling och förmåga att bibehålla god koncentration genom hela lektionen.

Inför höstterminen annonserades en tjänst med 20% omfattning vilken inte kunde tillsättas. För att kunna erbjuda undervisning till samtliga elever behövde undervisningstiden justeras något. Under höstterminen 2025 har tre elever, samtliga i årskurs 1–3, haft undervisning med 40 minuter per vecka, resterande 28 elever har haft längre undervisningstid.

Från och med höstterminen 2025 innebär det att eleverna i årskurs 1–3 fått utökad undervisningstid, eleverna i årskurs 4–6 fått oförändrad undervisningstid men eleverna i årskurs 7 till 9 minskat sin undervisningstid med 10 minuter per vecka. Gymnasieelevernas undervisningstid är oförändrad jämfört med tidigare.

Förändringen som skedde inför läsåret 25/26 innebär att fem högstadiееlever minskat sin undervisningstid med 10 minuter per vecka. Gruppen får anses vara för liten och förändringen alltför marginell för att en utvärdering ska kunna ge ett rättvisande resultat.

Anser du att 40 min i veckan räcker för att Region Gotland ska leva upp till målen i kursplanen i finska som modersmål och nationellt minoritetsspråk?

Som framgår ovan får alltså nästan alla elever mer än 40 minuters undervisning i veckan. Måluppfyllelsen i finska är i dagsläget också mycket god.

Utökad tid för modersmålsundervisning skulle sannolikt ge ökade möjligheter för eleverna att utveckla språket ytterligare. Skolorganisationen innebär dock att eleverna finns på många olika skolor. Läsåret 25/26 finns eleverna som undervisas i finska på femton olika skolor, vilket leder till svårigheter att samundervisa elever. Mycket av lärarens tid läggs därmed på transport mellan de olika skolorna.

Modersmålsundervisningen får endast i undantagsfall förläggas under elevernas ordinarie skoldag. Då undervisning behöver förläggas efter skoldagens slut är det svårt att erbjuda längre lektioner till elever som är beroende av skolskjuts.

Möjligheterna att erbjuda längre lektioner är större för elever i serviceorterna, förutsatt att eleverna själva kan ta sig mellan skolan och hemmet oberoende av skolskjuts.

Av Statens offentliga utredning *På språklig grund* (SOU 2025:9) framgår att utredningen visar att 40 till 60 minuter per vecka är de vanligaste variationerna av undervisningstid. Slutsatsen är därmed att Region Gotlands undervisningstid står sig väl med de kommuner som undersökts i utredningen.

Om inte, vad avser ni att göra åt situationen?

Organisationen av modersmålsundervisning inom Region Gotland (oberoende av undervisningsspråk) utgår från att elever samundervisas med andra elever i samma årskurs.

Undervisningen i samiska sker dock genom fjärrundervisning via en upphandlad plattform där undervisningen tillhandahålls av sameskolstyrelsen, vilka erbjuder undervisning stadiervis 1–3, 4–6 samt 7–9.

Större undervisningsgrupper med åldersintegrerad undervisning skulle kunna vara en möjlig väg framåt för att kunna erbjuda ökad lektionstid.

Stämmer det att Region Gotland tar emot ett särskilt statligt bidrag för undervisningen i finska som modersmål och nationellt minoritetsspråk?

Region Gotland tar emot statsbidrag för fjärrundervisning i minoritetsspråk. Statsbidraget lämnas som ersättning för merkostnader för fjärrundervisning i modersmål i nationella minoritetsspråk. Statsbidraget får endast användas till följande:

- Kostnader för lön till den lärare som bedriver modersmålsundervisningen. Läraren som bedriver undervisningen ska vara anställd hos den huvudman som anordnar modersmålsundervisningen.
- Kostnader för lön till den handledare som närvarar i lokalen där eleven tar del av modersmålsundervisningen.

Finns det någon redovisning över om dessa medel kommit eleverna i finska till godo?

Statsbidraget som Region Gotland erhåller går främst till lönekostnader för den anställda läraren.

Oscar Lindster (S), ordförande barn- och utbildningsnämnden